

Valinnoilla on väliä - Opettajan ohje

Oppitunnille tarkoitettu materiaali koostuu kolmesta osasta:

- 1) Video (noin 11 min). Linkki videoon: [Valinnoilla on väliä](https://youtu.be/GsEXAwT2Lgk) (<https://youtu.be/GsEXAwT2Lgk>)
- 2) Powerpoint-muotoinen opetusmateriaali, joka toimii videon tukena ja jota voi jakaa oppilaille tunnin aikana. Powerpoint on rakennettu alla olevan esimerkkirungon mukaisesti, joten sen voi halutessaan jakaa tunnin alusta loppuun. Powerpoint löytyy pfd- ja PowerPoint-muotoisena.
- 3) Opettajan ohje (tämä tiedosto)

Oppitunnin ajateltu runko:

1. (PowerPointin kalvo 2) Oppilaiden herättely Säästämisen ja sijoittamisen teemaan esimerkiksi pari/ryhmäkeskusteluna:

"Mieti seuraavan 5-10 vuoden tähtäimellä mistä haaveilet tai millaisen unelman haluaisit toteuttaa. Millainen hintalappu tällä haaveella on ja tuntuuko se realistiselta saavuttaa?"

2. **Video: Valinnoilla on väliä.** Videolla esitetään konkreettisesti säästämiseen ja sijoittamiseen liittyvien erilaisten valintojen vaikutukset sekä nuoren oman tulevaisuuden että vastuullisuuden näkökulmista. Tarinassa näytetään kahden nuoren säästäjän valintoja ikävuosien 15-25 ikävuoden välillä. Poluillaan he kohtaavat samantyyppisiä valintatilanteita ja tekevät niissä erilaisia valintoja. Laskurit näytöllä kertovat valintojen vaikutukset euroissa.

Kehota oppilaita kiinnittämään huomiota erityisesti nuorten videolla tekemiin valintoihin.

Linkki videoon: [Valinnoilla on väliä](https://youtu.be/GsEXAwT2Lgk) (<https://youtu.be/GsEXAwT2Lgk>)
(Linkki löytyy myös PowerPointin kalvolta 3)

3. (PowerPointin kalvo 4) Reflektiot videosta katselun jälkeen ja kysymykset läpikäytäväksi koko luokan kesken tai ryhmäkeskusteluina. Kalvolla olevat kuvat palauttavat valintatilanteita mieliin.

- Millaisia erilaisia valintatilanteita nuoret kohtasivat matkan varrella ja miten Eliaksen ja Xenian valinnat poikkesivat toisistaan?

V: Esim. kuluttaminen vs. säästäminen, erillisen säästötilin avaaminen, sijoittamisen aloittaminen, sijoitusten hajauttaminen, reagointi markkinakriiseihin

- Mitkä olivat mielestäsi suurimmat syyt, että nuorten säästösummat olivat tarinan lopussa erisuuruiset?

V: Esim. erot rahan käytössä, säästämisen tavoitteellisuus, korkoa korolle -efektin hyödyntäminen, rahastosäästämisen aloittaminen nuorena,

sijoitusten hajauttaminen, pysyminen omassa sijoitussuunnitelmassa myös markkinalaskujen aikana

- Mieti Xenian ja Eliaksen valintoja matkan varrella vastuullisuuden näkökulmasta. Millaisia eroja havaitisit?

V: Vastuullisia valintoja: Vaatteiden ostaminen käytettynä, shoppailun vähentäminen, sijoittaminen vastuullisiksi miellettyihin kohteisiin

Vähemmän vastuullisia valintoja: Shoppailu ja turha kuluttaminen, kaiken ostaminen uutena, auton hankinta, Pikamuoti Oy AB:n osakkeiden ostaminen (sijoituksissa ei huomioitu vastuullisuutta)

4. (PowerPointin kalvot 6–10) **5 x valinta, jolla on väliä.** Voit halutessasi käydä vielä videollakin esiintyvät viisi säästämisen ja sijoittamisen valintaa yksitellen läpi ja kerrata niihin liittyvät yleiset ohjenuorat. Halutessasi herätä keskustelua kunkin valinnan kohdalla sen merkityksestä ja tärkeydestä.

5. (PowerPointin kalvo 11) Lopuksi pohditaan tunnilla läpikäytyjä teemoja omien kokemusten kautta esimerkiksi pienryhmissä:

- Mieti millaisia säästämiseen ja sijoittamiseen liittyviä valintoja olet itse tehnyt?
- Antoiko video sinulle jotain uusia oivalluksia tai ajatuksia rahankäytön, säästämisen tai sijoittamisen suhteen?
- Palauta mieleen tunnin alussa valitsemasi unelma. Pohdi millaisia valintoja säästämisen ja sijoittamisen osalta aiot tehdä jatkossa oman unelmasi toteuttamiseksi?